

Werkprogramma
NME Heemskerk 2022

Belang van natuur en milieueducatie

Missie

Gemeente Heemskerk onderschrijft het belang van Natuur- en Milieu Educatie (NME) voor alle inwoners. Natuur- en Milieu Educatie (NME) heeft als ambitie om mensen kennis bij te brengen op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Primair uitgangspunt is om jong en oud bewust te maken van de eigen leefomgeving en mensen intrinsiek te motiveren om een duurzame samenleving te blijven creëren. Op jonge leeftijd wordt de basis gelegd voor een bewuste houding ten opzichte van de eigen fysieke leefomgeving. Belangrijke doelgroep voor dit inzicht zijn basisschoolleerlingen. In het NME-aanbod staat natuurbeleving voorop. Onder volwassenen blijkt ook een toenemende interesse te zijn voor natuur- en milieu gerelateerde onderwerpen.

Doelstellingen

- Aanbieden van educatieve activiteiten voor het primair onderwijs
- Aanbieden van educatieve activiteiten voor kinderopvang, naschoolse- en buitenschoolse opvang
- Aanbieden van educatieve activiteiten voor kinderen in Heemskerk
- Aanbieden van educatieve materialen voor onderwijs, BSO, NSO en kinderopvang
- Aanbieden van educatieve excursies en workshops voor volwassenen in Heemskerk

Gemeente Heemskerk heeft de realisering van de NME werkzaamheden uitbesteed aan Omgevingsdienst IJmond. Om zoveel mogelijk kinderen uit Heemskerk met natuurbeleving kennis te laten maken, bieden wij in 2022 wederom een leerzaam en gevarieerd NME programma aan. Dit is mede mogelijk doordat de gemeente Beverwijk dezelfde principes onderschrijft op het gebied van NME. Scholen uit de gemeentes kunnen kosteloos gebruik maken van onze lesprogramma's, lesmaterialen, leskisten en excursies. Daarnaast organiseren wij maandelijks thema-middagen op kinderboerderij Dierendorp en bezoekerscentrum 't Koetshuijs. Voor volwassenen organiseren wij in 2022 ook een aantal activiteiten. Onze doelstelling beoogt zoveel mogelijk inwoners in gemeente Heemskerk kennis te laten maken met natuur, milieu en duurzaamheid op diverse locaties. Dit geheel kosteloos.

Corona

Door Corona en de hierbij behorende veiligheidsmaatregelen was NME in 2021 deels genoodzaakt om een klein aantal activiteiten te annuleren. Door slimme aanpassingen was het op een later moment weer mogelijk om de activiteiten veilig door te laten gaan. Weliswaar in de buitenlucht, in tijdsvakken en op inschrijving. Voor de scholen en BSO's zijn aangepaste lespakketten samengesteld. Ook in 2022 houden wij hier rekening mee. In deze tijd is het bewustzijn en de interesse in natuur en milieu aanzienlijk gestegen.

In dit werkprogramma leest u welke vernieuwde lesprogramma's en activiteiten NME in 2022 aanbiedt. Veel leesplezier en wellicht tot ziens bij een van onze activiteiten!

Met vriendelijke groet, namens Team NME,
Joyce Korver, Jackelien Glorie en Pamela Hiemstra

NME themamiddagen

Maandelijks wordt er door NME Heemskerk een activiteit georganiseerd waarbij natuurbeleving centraal staat. Doelgroep voor deze maandelijkse activiteiten zijn kinderen in de leeftijd van 3 t/m 12 jaar. De onderwerpen zijn verschillend, maar altijd gerelateerd aan natuur, milieu of duurzaamheid. De kinderactiviteiten vinden van mei t/m oktober plaats bij bezoekerscentrum 't Koetshuijs en van november t/m april bij Kinderboerderij Dierendorp.

Toegang en deelname is gratis.

In overleg met de medewerkers van 't Koetshuijs en kinderboerderij Dierendorp zijn voor 2022 de volgende activiteiten vastgesteld.

Programma Kinderboerderij Dierendorp

Woensdag 12 januari	Boswachter vondsten
Woensdag 2 februari	Liefde & Dieren
Woensdag 2 maart	Zaaien
Woensdag 6 april	Eieren
Woensdag 2 november	Paddenstoelen
Woensdag 7 december	Kerststukjes maken

Programma bezoekerscentrum 't Koetshuijs

Woensdag 11 mei	Recycling
Woensdag 1 juni	Insecten + plaatsing Insectenhotel
Woensdag 6 juli	Uilen & braakballen (geen levende dieren aanwezig)
Woensdag 3 augustus	Zon
Woensdag 7 september	Zintuigen
Woensdag 5 oktober	Appels & appelmoes

Alle activiteiten worden aangekondigd in de lokale media en via posters op beide locaties. Daarnaast worden dit ook nog geplaatst op de Facebookpagina van NME, Kinderboerderij Dierendorp en kasteeltuin Assumburg en uiteraard op www.nmebeverwijkheemskerk.nl.

NME lesprogramma's

Nieuw in 2022

NME Beverwijk & Heemskerk biedt scholen, BSO en NSO de gelegenheid om gebruik te maken van een grote diversiteit aan lesprogramma's. Deze lesprogramma's zijn altijd gerelateerd aan natuur, milieu of duurzaamheid. De lesprogramma's worden gegeven door de NME medewerkers of door ingehuurde experts. Scholen kunnen kosteloos gebruik maken van deze lesprogramma's echter bij een aantal lesprogramma's is een maximaal aantal deelnemende groepen mogelijk. Na versoepeling van de Corona maatregelen zagen wij de vraag naar NME gerelateerde onderwerpen toenemen. Wanneer lessen niet mogelijk waren, werden veel materialen en leskisten door de scholen bij ons besteld.

Daan Duurzaam en de linke soep

Tijdens deze toneelvoorstelling strijdt Daan Duurzaam aan voor een schonere wereld. De leerlingen maken kennis met de plasticsoep en de gevolgen voor de wereld. Wat kunnen zij zelf betekenen voor een schonere wereld? Deze theatervoorstelling is het vervolg op de "Zeemeermin en de linke soep" en speciaal geschreven voor NME Beverwijk & Heemskerk. Deze gastles is geschikt voor leerlingen van groep

1 t/m 3.

Jonge vogels

Op school krijgt de groep bezoek van een medewerker van het Vogelhospitaal. De kinderen leren alles over jonge vogels in de eigen omgeving. Wat hebben jonge vogels nodig, wat eten ze en waar leven ze. Deze gastles is geschikt voor groep 3 t/m 8.

Tentoonstelling Kraaienpootjes

Door deze middelgrote tentoonstelling leren kinderen over het leven, de intelligentie en de mythes rondom de kraaiachtigen. Een interactieve tentoonstelling met licht, geluid en diverse opdrachten. Weliswaar staat deze tentoonstelling in de educatieruimte van Kinderboerderij de Baak te Beverwijk, maar de tentoonstelling is ook gratis te bezoeken voor inwoners, scholen, BSO en NSO uit de gemeente Heemskerk. Geschikt voor groep 1 t/m 8. De tentoonstelling is te bezichtigen van 27 juli tot 25 augustus.

Ook in de berichtgeving naar de scholen wordt deze tentoonstelling genoemd.

Reeds bestaande lesprogramma's *	Groep
De zeemeermin en de plasticsoep theatervoorstelling	1 t/m 3
Koken in de klas	3 t/m 8
Recycling in de natuur	5 t/m 8
Bezoek aan biologische boerderij	1 t/m 8
Bezoek aan een Heemskerkse tuinder	1 t/m 8
Bijenles door imker	4 t/m 8
Boswachter in of buiten de klas	1 t/m 8
Diverse speurtochten	1 t/m 8
De klimaatshow	6 t/m 8
Gastles duurzame energie	6 t/m 8
Meneer de Pauw op de kinderboerderij	1 t/m 3
Van graan tot pannenkoek	1 t/m 5
Sleepnetvissen	4 t/m 8
Waterdiertjes	1 t/m 8
Loop mee met de schaapskudde	3 t/m 6
Boer zoekt hulp	3 t/m 4
Kaboutertocht door het bos	1 t/m 3
Jutten & de plasticsoep	1 t/m 8
Het geheim van mevrouw de Uil	1 t/m 8
Herfstexcursie	1 t/m 8

* uiteraard zijn al deze lessen ook te boeken voor BSO en NSO

Ondersteunende lesmaterialen

Ook in 2022 kunnen scholen uit de gemeente Heemskerk gebruikmaken van een grote diversiteit aan lesmaterialen. Sinds de Corona maatregelen is het aantal aanvragen voor materialen flink gestegen. Om aan deze vraag te voldoen hebben wij ons aanbod wederom vernieuwd en daarmee vergroot.

Naast onderstaande materialen is er dit jaar weer de mogelijkheid voor scholen om een gratis biologisch zadenpakket aan te vragen via NME. Dit wordt via Rijk Zwaan geleverd en door NME verspreid onder de scholen die zich hier voor opgegeven hebben.

Overzicht Natuur in de klas	Groep
Pompoenen in de klas NIEUW	3 t/m 8
Radijs & wortel NIEUW	1 t/m 8
Smaakspel NIEUW	1 t/m 3
Groente & fruitspel NIEUW	1 t/m 3
Boek Wonderwel "Welkom in het huis van de toekomst"	6 t/m 8
Lespakket "Van kikkerdril tot kikkervisje"	1 t/m 8
Vogelmemory	1 t/m 8
Klimaat kennis kwartet	6 t/m 8
Aardbeienplantjes in de klas	1 t/m 8
Zonnebloemzaadjes in de klas	1 t/m 8
Zaadbommen rondom het schoolplein	1 t/m 8
Vlinder hotel op het plein (max 2 per klas)	1 t/m 8
Najaarsbollen rondom de school	1 t/m 8
Tomatenplantjes in de klas	1 t/m 8
Eetbare bloemen in de klas	1 t/m 8
Tuinkruiden in de klas	1 t/m 8
Thee in de klas	1 t/m 8
Insectenhotel maken in de klas (max 2 per klas)	1 t/m 8
Braakballen in de klas	4 t/m 8
Groententuintjes in de klas	1 t/m 4
Champignons en oesterzwammen in de klas	1 t/m 8

* uiteraard zijn al deze materialen ook te bestellen voor BSO en NSO

NME Activiteiten

Ieder jaar worden er diverse activiteiten georganiseerd, zowel voor kinderen als voor volwassenen. De activiteiten die in 2022 worden uitgevoerd staan hieronder beschreven.

Nacht van de Nacht

Tijdens de Nacht van de Nacht wordt er landelijk land aandacht gevraagd voor het belang van een donkere nacht en de gevolgen van lichtvervuiling voor mens en natuur. Ieder jaar organiseert NME Heemskerk in samenwerking met PWN een avondwandeling door het bos- en/of duingebied onder leiding van een aantal boswachters. Dit jaar zal de activiteit op 29 oktober plaatsvinden.

Boomfeestdag

Boomfeestdag is een jaarlijks evenement waarbij kinderen door het hele land helpen met het planten van nieuwe bomen. Dit jaar zal dit plaatsvinden op 16 maart 2022. Een schoolklas uit Heemskerk zal worden uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan een groene, leefbare en duurzame wereld. De keuze van boomsoort en plantlocatie verschilt per jaar in overleg met de afdeling Groen van de gemeente en/of de uitvoerende hovenier.

NME Excursies (volwassenen)

Onder volwassenen blijkt er ook behoefte te zijn aan natuur en milieu gerelateerde activiteiten. Daartoe zullen wij in 2022 voor volwassenen de volgende activiteiten organiseren:

- ❖ Lezing over nachtdieren
- ❖ Workshop schilderen met natuurlijke materialen
- ❖ Vleermuisexcursie tijdens de Nacht van de Vleermuis
- ❖ Vogelexcursie tijdens de Nationale Vogelweek

Leskisten

Leskisten worden uitgeleend aan basisscholen, kinderopvang naschoolse- en buitenschoolse opvang (BSO). Door de samenwerking met de gemeente Beverwijk is het voor NME mogelijk om in een groot aanbod te voorzien. Ons aanbod is onderverdeeld in verschillende thema's. In de Corona periode is gebleken dat leerkrachten vaker voor een leskist kiezen dan voorheen.

Planten & Dieren	Omschrijving	Groep
Het bos NIEUW	Belevingen en onderzoek in het bos	3 t/m 6
Paddenstoelen	Ontdekkoffer (combi lesmateriaal)	4 t/m 8
Spinnen	Het leven van de spin en zintuigen	1 t/m 4
Wij twee horen bij elkaar	Winterslaap/ seizoenen	1 t/m 4
Natuurbelevingskist peuter & kleuter	Ontdekkoffer	1 t/m 3
Bijengeheimen	Leskist over de rol van de bij	1 t/m 5
De dierderij	Leskist over boerderijdieren	1 t/m 3
Vogels	Leskist over vogels en hun leefwijze	1 t/m 5
Bloemen	Ontdekkoffer bloeiende planten	5 t/m 8
Natuurspelletjes	Ontdekkoffer natuurverschijnselen	1 t/m 4
Natuurbingo	Spel	1 t/m 8
Bodemdieren veldwerkkist	Ontdekkoffer bodemdieren	1 t/m 8
Braakballen pluizen	Ontdekkoffer	4 t/m 8
Jop vindt een veer	Leskist vogels	1 t/m 3
Kluts!	Leskist dieren/biotopen	5 t/m 6
Levend ganzenbord	Spelkoffer natuur	5 t/m 8
Professor van Wiegen ziet ze vliegen	Leskist vogels	4 t/m 6
Klimaat	Omschrijving	Niveau
Inspiratiemap groene schooltuinen	Transformatie naar een groen plein	docenten
Het strand	Ontdekkoffer strand/zout water	4 t/m 6
Water	Ontdekkoffer watereigenschappen	6 t/m 8
Het water kringloopspel	vraagstukken waterproblematiek	7 t/m 8
Het weerbericht	Leskist met proefjes	5 t/m 6
Sarah's wereld	Leskist milieuvervuiling	6 t/m 8

Zintuigen	Omschrijving	Niveau
Meten & wegen	Praktisch rekenen in de buitenlucht	6 t/m 8
Groentenexpert	Leskist over gezond koken	4 t/m 8
Smaaklessen	Leskist over voeding	1 t/m 8

* uiteraard zijn al deze leskisten ook te reserveren voor BSO en NSO

Educatieruimte

NME Heemskerk werkt graag mee aan de vernieuwing van de educatieruimte van Kinderboerderij Dierendorp met als doel om de ruimte nog aantrekkelijker te maken voor bezoekers. Vorig jaar hebben wij al een aantal educatieve materialen aangeschaft; mooie educatieve posters en een aantal opgezette vogels. Daarnaast heeft NME Heemskerk de nieuwe informatiebordjes bij de dierenverblijven gefinancierd. Wij blijven meedenken over vernieuwingen in samenspraak met de beheerders. Tevens kan de rol van NME extra belicht worden zodat er wellicht nog meer bezoekers te verwachten zijn op de woensdagmiddagactiviteiten

Overige werkzaamheden

De niet educatieve taken zijn onderverdeeld in een aantal verschillende onderwerpen. Hieronder worden de niet educatieve taken toegelicht.

Regionale samenwerking

NME Heemskerk werkt samen met NME-organisaties in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland. De samenwerking wordt gecoördineerd door NME Beverwijk & Heemskerk, ondergebracht bij Omgevingsdienst IJmond. In 2022 worden er wederom 2 overleggen georganiseerd tussen deze NME centra en worden er 2 gezamenlijke nieuwsbrieven uitgebracht en verstuurd. Het streven is om de verzending hiervan zoveel mogelijk te digitaliseren. Op de website www.nmewijzer.nl houden wij het gezamenlijke lesaanbod actueel.

Communicatie

Om onze doelgroepen op de hoogte te stellen van de actuele NME activiteiten verzenden wij persberichten, worden affiches opgesteld en worden er interviews gegeven aan radio Beverwijk en de regionale tv-zender RTV-IJmond. Bovendien wordt de website www.nmebeverwijkheemskerk.nl up to date gehouden en worden alle woensdagmiddagactiviteiten en excursies aangekondigd via de facebookpagina van Kinderboerderij Dierendorp en/of Kasteeltuin Assumburg en uiteraard ook op de facebookpagina van NME Beverwijk & Heemskerk. Jaarlijks wordt er een gemeenschappelijke folder uitgebracht met daarin de kinderactiviteiten die maandelijks plaats gaan vinden in de gemeenten Heemskerk en Beverwijk. Deze wordt op diverse locaties geplaatst. Scholen ontvangen aan het begin van het kalenderjaar een poster met daarop het een overzicht van ons vernieuwde lesaanbod wat te boeken is via www.nmewijzer.nl. Bij sommige activiteiten worden wethouders uitgenodigd via ons onze schakelaar.

Beleid en visie

Er wordt een jaarverslag opgesteld met daarin de gerealiseerde activiteiten van het voorgaande kalenderjaar. Daarnaast maken wij een werkprogramma met daarin de geplande activiteiten voor het volgend jaar.

Facilitaire zaken en financiën

Onder facilitaire zaken vallen het monitoren en evalueren van de werkzaamheden, maar ook bijhouden van de urenregistratie en de uitgaven. Tevens vallen inkoop van materialen en overleg met de vrijwilligers hieronder.

Overleg

Met de medewerkers van 't Koetshuijs en Kinderboerderij Dierendorp vindt overleg plaats over de samenstelling van het jaarprogramma en de invulling per activiteit.

Urenoverzicht

In onderstaand schema is een inschatting weergegeven van de verdeling van het aantal beschikbare uren.

Taak Heemskerk	Uren
Woensdagmiddagactiviteiten	160
Lesprogramma's	120
Leskisten uitleen en controle	30
Nacht van de Nacht	50
Nieuwe projecten	30
Excursies	30
Regionale samenwerking	20
Communicatie	50
Beleid en visie	30
Overleg medewerkers kinderboerderij en 't Koetshuijs	20
Boomfeestdag	20
Facilitaire zaken en financiën	20
Overig en onvoorzien	10
Totaal	590

Monitoring

Urenregistratie vindt plaats bij Omgevingsdienst IJmond.

Begroting

In onderstaand schema zijn de inkomsten en uitgaven met betrekking tot de reguliere NME activiteiten in 2022 weergegeven.

Begroting NME Heemskerk 2022	Bedrag	
Personeelskosten op basis van 0,44 FTE		€ 35.557
Projectkosten en materiaal kosten		€ 18.473
❖ NME Themamiddagen	€ 4700 *	
❖ NME lesprogramma's	€ 5400 *	
❖ Ondersteunende lesmaterialen	€ 3000	
❖ Leskisten	€ 600	
❖ Nacht van de Nacht	€ 1500 *	
❖ Boomfeestdag	€ 100	
❖ NME excursies	€ 1900 *	
❖ Niet educatieve taken	€ 1273	
Middelen		€ 286
Totaal		€ 54.316

* Begrote uitgaven zijn inclusief eventuele inhuur van freelance projectmedewerkers.

Er is geen stijging berekend voor personele kosten in het jaar 2022

Voor de materiele kosten is een stijging van 1,5% berekend in het jaar 2022